

ρανδάλ και της δεσποινίδος δὲ Φοντερόζ
ἄβυσσον.

Αἱ χεῖρές του ἐβάφθησαν διὰ τοῦ αἵμα-
τος τοῦ πατρός της.

Ἄν ἡ Καικιλία τὰ ἐγνώριζε!

— Ἐρχεσαι ἀπὸ τὴν χέρσον; ἡρώτησεν
ὁ Ἰάκωβος.

— Ναί.

— Εἶδες τὴν δεσποινίδα;

— Πῶς τὸ εἰξεύρεις;

— Σὲ ἐρωτῶ. Τὴν εἶδα ποῦ ἔφευγε μὲ
τὸ μαῦρον ἄλογόν της. Ἦμπορούσα νὰ
τὴν σκοτώσω. Μία σφαῖρα τρέχει περισ-
σότερον ἀπὸ τὸ καλλίτερον ἄλογον. Θὰ
τὴν ἔρριχνα ἔπειτα εἰς τὸ νερὸ μὲ μία πέ-
τρα εἰς τὸν λαιμόν και ὦρα καλή. Ἦ θὰ
τὴν ἔχωνα εἰς τὴν χέρσον ποῦ νὰ μὴ τὴν
ξεθάψῃ ποτὲ κἀνείς. Περιμένω διαταγὴν.
Πότε θὰ τὴν δώσης;

Ὁ Κορεντίνος ἐφρικίασε.

— Δὲν εἶναι καιρός, εἶπε.

Ὁ Ἰάκωβος παρετήρει αὐτὸν μετὰ τοῦ
συνήθους αὐτῷ εἰρωνικοῦ ὕφους.

— Εἶδα καὶ τὸν ἀρραβωνιαστικόν, ὑπέ-
λαβεν. Ἦσαν δύο, ὁ ἓνας μελαγχροινὸς
καὶ ὁ ἄλλος ξανθός. Ἦ δεσποινὶς τοῦς
εἶχε ξεκουμπήσει. Διὰ τί; Ἰδιοτροπία
μῆς τρελλῆς. Ἐπήγαιναν σιγὰ καὶ ὠμι-
λοῦσαν ἐγὼ ὀπίσω ἀπὸ ἓνα δένδρον τοῦς
ἤκουσα· ὁ ξανθὸς ἔλεγεν εἰς τὸν μελαγ-
χροινόν: «Πρέπει νὰ σπεύσῃς. Ἦ Ζου-
άννα ἔχει ὑπονοίας καὶ δυνατὸν νὰ ἔλθῃ
ἐδῶ.» Ὁ μελαγχροινὸς ἐθύμωσε. Εὐμορ-
φος νέος αὐτὸς ὁ δ' Ἀμβάρης· ἀξίζεις ὅμως
περισσότερον σὺ ἀπὸ αὐτόν, Κορεντίνε.
Εἶσαι εὐμορφος καὶ παλληκάρι. Ἐγὼ εἶμαι
ἄσχημος· σὰν ἀρκούδα.

Καὶ μετὰ τινὰ βήματα ὑπέλαβε:

— Τί ἐπῆγε νὰ κάμῃ ἡ δεσποινὶς εἰς
τὴν Μαγευμένη Πέτρα; Θὰ εἰξεύρῃ σὺ.

— Διὰ τί;

— Εἶσαι φίλος της. Χθὲς ἔμεινεν ὀπίσω
καὶ σοῦ ὠμίλησε.

— Μὲ ἡρώτησε διὰ τὴν μητέρα.

— Μπᾶ!

— Ναί. Ἀνησυχεῖ καὶ ὅλοι δι' αὐτὴν
ὀμιλοῦν. Ὁ κύρ Λεσιγιδού, αὐτὸς ὁ
παληάνθρωπος ὁ δικαστικὸς κλητὴρ, λέ-
γει πῶς βλέπει φαντάσματα, καὶ πῶς θὰ
ἔλθῃ ὁ ἀνακριτὴς νὰ τὴν ἐξετάσῃ.

— Διὰ τί;

— Μήπως εἰξεύρω. Ἰδικές του ιδέες.
Μὰς θέλει τὸ κακό μας.

— Θὰ τὸν ξεκοιλιᾶσω, ἐγρύλλισεν ὁ
Ἰάκωβος.

[Ἐπεται συνέχεια].

*Κ.

F. D. GUERAZZI

H

ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΒΕΝΕΒΕΝΤΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

[Συνέχεια]

Ἀφῆρεσε τὸν χαλινὸν τοῦ ἵππου του,
ὅστις χαίρων ἤρξατο νὰ χρεμετίσῃ, ὥσα-
ναι ἡσθάνετο ὅτι μοχθῶν ὑπὲρ τοῦ κυρίου
του ἐξεπλήρου καθήκον, καὶ ἡ ἀπὸ τῶν
μόχθων τούτων ἀπαλλαγὴ ἐπέβαλεν αὐτῷ
ἐκδήλωσιν εὐγνωμοσύνης.

Ὁ Ρογῆρος ἐθώπευσεν αὐτὸν μετ' ἐν-
διαφέροντος καὶ ὅτε, θείς τὴν χεῖρα ἐπὶ
τῆς πλευρᾶς του, ἡσθάνθη ταύτην πλήρη
πεπηγότος αἵματος καὶ τὸν εἶδεν ἀνατινα-
χθέντα ἐκ τοῦ πόνου, ὃν προὔξενισεν
αὐτῷ ἡ προστριβὴ τῆς πληγῆς, λησμο-
νήσας πᾶσαν ἄλλην αὐτοῦ θλίψιν, εἶπε
διὰ θρηνηδους φωνῆς:

— Ἀλλάχ! ἀγαθὲ μου ἵππε! Ἰδοὺ τί
ἀπολαμβάνει τις παρὰ τοῦ ἀπομωραν-
θέντος ἐκ τῆς θλίψεως! . . . Οἱμοι! ὅταν
ὁ ἄνθρωπος φέρεται πρὸς τὸν φίλον του,
ὡς θὰ ἐφέρετο πρὸς τὸν χεῖριστον τῶν ἐ-
χθρῶν του, δεικνύει προφανῶς ὅτι πάσχει
τὸν νοῦν.

Εἶτα, ἀνυψώσας τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸ
στερέωμα, ἐψιθύριεν ἀκαταλήπτους τι-
νὰς λόγους καὶ, ὠπλισμένος ὡς ἦτο, κα-
τεκλίθη ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, θείς ἀντὶ προσ-
κεφαλίου τὴν ἀσπίδα του.

Ἦτο λίαν κεκμηκός.

Κατ' ἀρχὰς ὁ νοῦς του προσηλώθη ἐπὶ
μῆς μόνῃς ιδέας· ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ ἤρ-
χισε νὰ περισπᾶται εἰς πολλὰς . . . εἰς
ἀπείρους . . . διακεκριμένας τὸ πρῶτον
καὶ καθαρὰς . . . καίπερ διακεκομμένας . . .
ἀλλὰ βαθμηδὸν ἀτάκτους καὶ ἀσυναρτή-
τους . . . ἐπὶ τέλους δέ, συγκεχυμένας . . .

Οἱ βεβαρημένοι ὀφθαλμοὶ του ἐκλεί-
σθησαν βραδέως . . . καὶ ὁ Ρογῆρος ἀπε-
κοιμήθη . . . Ἐμείνει δ' ἐν τῇ καταστά-
σει ταύτῃ πολλὴν ὥραν . . . ἄχρις οὗ θό-
ρυβος γελῶτων, βλασφημιῶν καὶ ἀσέμνων
λόγων —κατὰ τὸ σῆμα τῶν τοῦ ὄχλου
— ἀφύπνισεν αἰφνης αὐτόν.

Εἰς μικρὰν ἀπόστασιν, ἐν μέσῳ τῶν
δενδρουσταδῶν τοῦ δάσους, εἶδε μεγά-
λην πυράν, καὶ παρ' αὐτὴν ἄνδρας· ἀγρί-
ους τὴν ὄψιν, πανόπλους, ἐκδηλοῦντας
τὴν φαιδρότητα αὐτῶν διὰ φρικώδους
τρόπου . . . Ὅτε δὲ αἱ καταχθόνιοι ἐκεί-
νων κραυγαὶ ἤλαττοῦντο, ἤκουε κλαυθμη-
ρὰν φωνὴν ἱκετεύουσαν, εἰς ἣν ἐκεῖνοι ἀ-
πήντων δι' ἀκρατήτων καὶ σαρκαστικῶν
καγχασμῶν καὶ ὕβρεων. Τὸ πλεῖστον τῶν
τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἀνθρώπων, ἂν ἔβλεπε
τοιούτῳ τι, θὰ ἐποίουν τὸ σῆμα τῶν τοῦ
σταυροῦ καὶ φεύγοντες, ὥσαντι χίλιοι διά-
βολοι ἐδίωκον αὐτούς, θὰ ὤμνουν ὅτι εἶδον
τὸ Σάββατον — ἦτοι τοὺς ἀσέμνους τῶν
μαγισσῶν χοροὺς ὑπὸ τὸ φῶς τῆς σελή-

νης — τὸν διάβολον ἐν σχήματι μέλανος
τράγου, δεχόμενον, τὴν λατρείαν τῆς συμ-
μορίας — βρέφος φονευόμενον — καὶ τὴν
καρδίαν αὐτοῦ αἱματοσταγῇ προσφερομέ-
νην ὀλοκαύτωμα ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τῆς κα-
ταράτου θυσίας, τελουμένης διὰ μέλανος
ἄρτου . . . καὶ ἄλλας πολλὰς τοιαύτας
πλάνας, δι' ἃς ἡ νῦν γενεὰ χλευάζει τὰς
ἀρχαίας, ὥσαντι ἦτο βεβαία ὅτι ἡ μέλ-
λουσα δὲν θὰ γελᾶσθαι διὰ τὰς ἀνοησίας,
ἃς καὶ αὐτὴ πρεσβεύει. Ὁ Ρογῆρος ὅμως
ξίφουλκήσας, ἐπλησίασε μετὰ μεγίστης
προσοχῆς εἰς τὸν τόπον τοῦ θεάματος,
κρυπτόμενος πάντοτε ὀπισθεν τῶν δέν-
δρων. Ἐνόησεν εὐκόλως ὅτι οἱ ἄνθρωποι
ἐκεῖνοι ἦσαν λησταί· ἀλλὰ δὲν ἐνόησεν
ἀμέσως καὶ τὴν αἰτίαν τῆς τόσης αὐτῶν
φαιδρότητος. Παρατηρήσας ὅμως καλλί-
τερον, εἶδεν ἄνδρα, ὅστις ἐκ τῆς φωνῆς,
καίπερ ἡλλοιωμένης ἐκ τοῦ τρόμου καὶ
τῶν δακρύων, ἐφάνη αὐτῷ ὅτι ἦτο ὁ
κατὰ τὴν πρωίαν ζητήσας νὰ γείνῃ
συνοδὸς του. Ἦ περιβολὴ τοῦ ἦτο πράγ-
ματι περιβολὴ πτωχοῦ. Ἐφερε ἱμάτιον
λευκόφαιον καὶ μανδύαν κοσμούμενον ὑπὸ
κογχυλίων, κατὰ τὸ ἔθος τῶν ἐπανερχομέ-
νων ἐκ τῆς ἀγίας Γῆς. Ἦτο ἱσως πεντη-
κοντούτης . . . κατίσχυος . . . ἐφάνετο δὲ
λίαν εὐκίνητος . . . τὸ πρόσωπόν του ἦτο
κάτωχρον, πλήρες ρυτίδων . . . οἱ ὀφθαλ-
μοὶ του κοῖλοι, πελιδνοὶ . . . ἀλλ' ἔχον-
τες μελαντάτας τὰς κόρας.

— Πρόσεξε καλὰ, διότι ἐγὼ! δὲν θέλω
νὰ νομίζῃς ὅτι σὲ μεταχειρίζομεθα κα-
κῶς, ἀπεναντίας θέλω νὰ πεισθῇς ὅτι εἶ-
ναι συμφέρον σου νὰ ἀποθάνῃς. Σὲ ἡρεῖ-
νήσαμεν ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, καὶ
οὐδὲν εὖρομεν· οὔτε εἰκόνα ἀγίου, οὔτε
κομβολόγιον· ἀλλὰ μόνον αὐτὸ τὸ βαλάν-
τιον πλήρες νομισμάτων νέων καὶ σιλι-
πνῶν, τὰ ὅποια εὐχαριστεῖται νὰ βλέπῃ
κἀνείς. Τοῦτο, ὡς δύνασαι καλῶς νὰ ἐννο-
ήσῃς, εἶναι δι' ἡμᾶς καλλίτερον. Ἀλλὰ,
καθὼς βλέπεις, δὲν εἶναι καὶ πρᾶγμα προσ-
κυνητῶν . . . ἀλλ' ἃς ὑποθέσωμεν ὅτι εἶναι . . .
πῶς ἡδυνήθης ἐπαίτων νὰ συλλέξῃς αὐτὰ
ὅλα νέα καὶ τοῦ αὐτοῦ ἔτους; Λοιπὸν δὲν
ἀπολείπεται ἢ νὰ ἴδωμεν ἂν ἦσαι ληστής,
ἢ κατὰσκοπος· ἀλλὰ, πρὸς τί νὰ κοπιᾶ-
σωμεν διὰ τοῦτο, ἀφοῦ καὶ κατὰ τὴν
μίαν καὶ κατὰ τὴν ἄλλην περίστασιν
πρέπει νὰ ἀποθάνῃς; . . . Ἄν ἦσαι λη-
στής, καθ' ὃ φαίνεται, ἡ ζηλοτυπία τοῦ
ἐπιτηδεύματος, ὁ φόβος μὴ ἴδωμεν τὴν
τέχνην εἰς χεῖρας πολλῶν, μάλιστα τῶρα,
ὅτε ἡ δουλειὰς δὲν εἶναι πολλαίς, ἐπι-
βάλλουσι τὸν θάνατόν σου . . . Ἄν ἦσαι κα-
τὰσκοπος, ἡ εὐχαρίστησις τῆς ἐκδικήσεως,
ἡ βεβαιότης ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς πλέον δὲν θὰ
μᾶς βλάψῃς, ἐπιβάλλουσιν ἐπίσης τὸν θά-
νατόν σου. Ἦ ἀγάπη, ἀδελφέ μου, εἶναι
μεγάλῃ ἀρετὴ . . . ἀλλ' ἤκουσα πολλάκις ὅτι,
ὅπως ἦναι τελεία, δέον ν' ἀρχίζῃ ἀπὸ ἡμᾶς
αὐτοῦς. Τῶρα, ἡ ἰδικὴ σου ἀντίκειται ὅλως
πρὸς τὴν ἰδικήν μου . . . σὺ εἶσαι ἀσθενής,
καὶ ἐγὼ ἰσχυρός . . . σὺ ἔφευγες, καὶ ἐγὼ σὲ
ἔφθασα . . . λοιπὸν σὲ φονεύω . . . Πῶς

1. Λέγει ληστής, ὅστις, ὡς θὰ ἴδωμεν βραδύτερον,
ἐτιμωρήθη.

Εἰς τὸ ΠΡΟΣΕΧΕΣ:

ΚΟΡΝΗΛΙΑ

Διήγημα

ΜΙΧΑΗΛ ΘΕΡΒΑΝΤΗ

σου φαίνεται ; . . Δὲν εἰξεύρω καὶ ἐγὼ λογικὴν ;

Οἱ λόγοι οὗτοι ἐλέχθησαν ὑπὸ τινος ληστοῦ, ὅστις ἐφαίνετο ἑνασκῶν ἐξουσίαν τινὰ ἐπὶ τῶν ἄλλων. Ἦτο δ' οὗτος εὐειδὴς νέος, ὑψηλοῦ ἀναστήματος. Τὸ ἐπάνω μέρος τοῦ προσώπου του, αἱ μέλαινα ὄφρυς του, αἱ πάντοτε συνωφρυωμένοι, τὸ ἐρρυτιδωμένον μέτωπόν του, οἱ ἀπειλητικοὶ ὀφθαλμοὶ του, καθίστανον τὴν ὄψιν αὐτοῦ φοβεράν . . . ἀλλὰ τὸ κάτω μέρος τοῦ προσώπου του, τὰ πορφυρᾶ χεῖλη του, τὰ πάντοτε μειδιῶντα, οἱ λευκότες οὐδόντες του, ἐδείκνυνον ὅτι ἠρέσκετο νὰ χλευάζῃ καὶ νὰ φαίνεται παιδρός. Τὸ πρόσωπον αὐτοῦ παρίστα φοβεράν ἀντίθεσιν, καὶ ἡ ψυχὴ του ἔτι μᾶλλον. Μοναδικὸς χαρακτήρ, ὃν δὲν δύναμαι, μεθ' ὅλην τὴν λύπην, ἣν αἰσθάνομαι διὰ τοῦτο, νὰ χρησιμοποιήσω καθ' ὅλην τὴν ἱστορίαν ταύτην, καθ' ὃ μέλλοντα νὰ ἀποθάνῃ πρόωρον θάνατον.

Ὅτε ἔπαυσε λαλῶν, οἱ περιεστώτες ἤρχισαν νὰ ὀρύωνται ἐν χορῷ :

— Ἐχει δικαίον ὁ Δρεγγότος, ἔχει δικαίον . . .

Ὁ δυστυχὴς προσκυνητὴς, ὡς εἶδε κοπᾶσαντα τὸν ἐκ τῶν ἀγρίων ἐκείνων κραυγῶν θόρυβον, καὶ ἔγνω ὅτι ἡδύνατο ν' ἀκουσθῇ, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ ληστοῦ λέγων :

— Μὴ θελήσετε, γενναῖε ἱππότη, νὰ βάψετε τὰς χεῖρας εἰς τὸ αἷμα τοῦ ἀθώου, διότι, καθ' ὃ εἰξεύρω, μέγιστον θὰ διεπράττετε ἀμάρτημα. Σὺς ὀρκίζομαι ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, ὅτι οὔτε ληστὴς, οὔτε κατάσκοπος εἰμαι. Τὰ νομίσματα ταῦτα μοι ἔδωκε βαρόνος τις τοῦ Κιέττι, ὁ ὁποῖος διὰ φιλανθρωπίαν μὲ ἐφιλοξένησεν ἐπὶ μίαν νύκτα εἰς τὸ φρούριόν του. καὶ μοι παρήγγειλε νὰ φέρω αὐτὰ εἰς τὸν ἡγούμενον τοῦ Μοντεκασσίνου, διὰ τὸ καλὸν τῆς ψυχῆς του. Ἦκουσα νὰ λέγωσιν εἰς τὰ περίχωρά ὅτι, κατὰ τὴν νεότητά του, διεπράξε τόσους φόνους καὶ ἄλλα ἐγκλήματα, ὥστε τώρα ὅτε βλέπει προσεγγίζοντα τὸν θάνατόν του, μετενόησε διὰ τὰς πράξεις του καὶ κατελήφθη αἰφνιδίως ὑπὸ τοῦ φόβου τῆς κολάσεως . . . καὶ σεῖς, κύριε ἱππότη, δὲν φοβεῖσθε τὸν διάβολον ;

— Ποῖος φοβεῖται τοὺς παλαιούς φίλους ;

— Ἐ! μὴ προσβάλλετε τὸν πτωχόν, διότι εἶναι ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Θεοῦ. Ἀφίστατέ με νὰ ἐξακολουθήσω τὸν δρόμον μου, καὶ θὰ δέωμαι ἐφ' ὅρου ζωῆς μου ὑπὲρ ὑμῶν . . . Δὲν ἔχετε ψυχὴν Χριστιανοῦ ; . . . διατί θέλετε νὰ λάβετε τὴν ἰδικήν μου, ἡ ὁποία εἶναι ἀδελφὴ σας ἐν Χριστῷ ;

— Ἀρνοῦμαι τὴν ἐλάσσαν, ἀπῆντησεν ὁ ληστὴς. Πρῶτον πάντων, ὅπως τὸ ἐπιχειρήμα σου ἔχη ὑπόστασιν, ἔπρεπε νὰ ἀποδείξῃς ὅτι ἔχεις ψυχὴν. Ἀλλ' ἔστω! ἄς παραδεχθῶμεν τοῦτο ὡς ἀποδεδειγμένον. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἡ ψυχὴ σου εἶναι ἢ καλὴ ἢ κακὴ. Ἄν ᾖ καλὴ, τί ἔχει ἡ ζωὴ αὕτη ὅπως σοὶ ἀρέσκη ;

Αὕτη εἶναι ὕψασμα βασάνων, ὁ κόσμος εἶναι λάκκος λεόντων. Οὔτε μόνος σὺ θὰ ἡδύνασο νὰ μεταβάλλῃς τοὺς ἀνθρώπους. Τοῦτο εἶναι ἔργον τοῦ Θεοῦ. Δὲν σοὶ ἀπολείπεται ἄλλο ἢ νὰ θρηνῇς αὐτούς. Χαῖρε λοιπόν, διότι θὰ προσεγγίσῃς εἰς τὴν ἀρχὴν πάσης τελειότητος. Εὐφραίνου, διότι θὰ μεταβῇς ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον ὅπως ἀπολάυσης τὴν κληρονομίαν τῆς χάρις, τὴν ὁποίαν ὁ Θεός σου σοὶ ὑπεσχέθη . . . Ἄν δὲ ἡ ψυχὴ σου ᾖ κακὴ, ὁ μοχθηρὸς συνωμολόγησε συνθήκην μετὰ τῆς ἀθωότητος· αὕτη μὲν ἐπώλησεν εἰς ἐκεῖνον τὸ ἔγκλημα· ἐκεῖνος δὲ ὑπεσχέθη εἰς ταύτην τὸ ἀντίτιμον τῆς τιμωρίας . . . καὶ ἐγὼ ἐκτελῶ νῦν χρῆν ἐισπρακτορὸς.

— Καὶ ποῖος σοὶ ἔδωκε τὸ δικαίωμα τοῦτο ἐπὶ τῆς ζωῆς μου ;

— Ἡ ἰσχὺς. Καὶ πιστεύεις ὅτι ὅταν μὲ συλλαβῶσι καὶ κατὰ τὰ ἔθιμα τοῦ τόπου μὲ καύσωσιν, ἢ μὲ ἀπαγχονίσωσιν ἢ μὲ θάψωσι ζῶντα, ἐν ὀνόματι τοῦ νόμου καὶ τῇ βουλήσει ἰσχυροῦ τινὸς ἐλέω Θεοῦ, δι' ἀποφάσεως ἐκδοθείσης εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ἀμήν, θὰ ἔχωσιν ἐν οὐσίᾳ δικαίωμα ἀνώτερον τοῦ ἰδικοῦ μου ; . . . Ἡ ἰσχὺς, ἀδελφέ, εἶναι ἡ Εὐα πάντων τῶν δικαιωμάτων.

Εἰς τοὺς λόγους τούτους οἱ λησταί, οἵτινες ἄχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἤκουον προσεκτικώτατα τὴν συζήτησιν, ἐκραύγασαν πάσῃ δυνάμει :

— Εὐγε νομοδιδάσκαλε ! . . . εἶναι προκομμένος ὁ Δρεγγότος.

— Ὡ! αὐθέντα μου, εἰσθε διδάσκαλος τῆς διαλεκτικῆς, ὥστε ἕνας πτωχὸς ἐπαίτης δὲν δύναται νὰ συζητήσῃ μαζύ σας . . . ἀλλὰ σὰς ἐξορκίζω εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ πατρός σας. Ἄν ᾖ ἀπεθαιμμένος . . .

— Αὐτὸ οὐδ' ἐγὼ τὸ εἰξεύρω. Ὁ πτωχός ! Ἐνθυμοῦμαι πόσον μὲ ἡγάπα, πάρα πολὺ. Πάντες ἔλεγον αὐτῷ ὅτι ἤμην ἡ ζωσα εἰκὼν τῆς κυρᾶ - Ἐρμελλίνας, καὶ αὐτὸς εἶχεν ἀγαπήσῃ ἐγκαρδίως τὴν κυρᾶ μητέρα μου. Μὲ ἐδίδασκε γραμματικὴν, καὶ ὁ διδάσκαλος, ὁ ὁποῖος ἐπληρόνετο καλὰ, ἐψιθύριζεν εἰς τὸ οὖς του : Τί ἔξυπνον ὅπου εἶναι τὸ παιδάκι σας, κύριέ μου ! Νομίζω πῶς τὸ βλέπω εἰρηνοδίκην, καὶ ποῖος εἰξεύρει μὴ γείνη καὶ διοικητής· ἂν δὲ ἡ τύχη βοηθήσῃ, καὶ ὑποργὸς τῆς δικαιοσύνης ἢ καὶ πρωθυπουργός ; — Ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος, ὑπὸ τοιαύτας ἐμπνεύσεις, μοῦ ἔδωκε βιβλία, χρήματα καὶ ἵππον, καὶ μετὰ δακρύων, ἀφ' οὗ ἐσύστησεν ἐπανειλημμένως νὰ γίνω δυνάτης εἰς τὰ νομικά, μὲ ἐσύστησεν εἰς ἕνα ἔμπορον φίλον του, ὁ ὁποῖος μετέβαινεν εἰς Βονωνίαν, ὅπως μεταβῶ καὶ ἐγὼ μετ' αὐτοῦ καὶ σπουδάσω ἐκεῖ. Μετὰ δύο μηνῶν, πωλήσας τὰ βιβλία καὶ τὸν ἵππον, ἐπανῆλθον εἰς τὴν πατρικὴν οἰκίαν μὲ τὰ μανικοπουκάμισα. Συνέθεσα μῦθόν τινα, τὸν ὁποῖον ὁ κύρ πατέρας ἐπίστευσε καὶ περιέμενε τὸ ἐρχόμενον ἔτος ὅπως μὲ στείλῃ εἰς Βονωνίαν. Ἐν τούτοις, ἂν δὲν εἶχον μάθῃ νομικά, εἶχον διδαχθῇ ὑπὸ τῶν συμφοιτητῶν μου πάντα τὰ ἐλαττώ-

ματα, ὅσα ὑπῆρξαν, ὑπάρχουν καὶ δύνανται νὰ ὑπάρξουν . . . καὶ κατ' ἀκόμη περισσότερον. Εἶχον ἀνάγκην χρημάτων, καὶ ὁ πατήρ μου μού τὰ ἔδιδε μὲ τὸ μέτρον, διότι τὸ γῆρας εἶναι συνήθως φιλάργυρον. Μοῦ ἐπῆλθεν ἡ ἰδέα τῆς κλοπῆς. Ἠρεύνησα διὰ νὰ ἰδῶ ποῦ εἶχε τὸ ταμεῖον, καὶ ἐπὶ τέλους τὸ ἀνεκάλυψα ἐν τινὶ δωματίῳ παρὰ τὴν κλίμακα. Ἐπρομηθεύθην ἐργαλεῖα καὶ νύκτα τινὰ ἐπελήφθην τοῦ ἔργου. Ἦνοιξα εὐκόλως τὴν θύραν καὶ τὸ ταμεῖον. Ὅλα ἐπῆγαιναν θαυμάσια. Ἦδη ἔφαυα τὰ χρήματα· ἤδη ἐλάμβανα αὐτὰ καὶ . . . ἀλλ' εἶχον λησμονήσῃ τὰς ἀναγκαίας προφυλάξεις καὶ ἀπὸ τὴν ὀλιγομυαλιά μου ἄφισα μίαν χερεὶν νὰ πῆσῃ χαμαί. Ὁ ἦχος τῶν πεσόντων νομισμάτων μὲ κατετρόμαξε. Μερικὰ ἀπὸ αὐτὰ, κυλιόμενα, εὗρον τὴν θύραν ἀνοικτήν, ἔπεσαν εἰς τὴν κλίμακα καὶ ἐπῆραν τὸν κατήφορον εἰς αὐτήν. Καθε πῆδημα, τὸ ὁποῖον ἔκαμναν ἐπὶ τῶν βαθμίδων, ἦτο καὶ μία μαχαιρὴ εἰς τὴν καρδίᾳ μου. Ἐμείνα ἐπὶ μίαν στιγμὴν ἀμφοτεροπῆς, ὡς ὁ καταλαμβανόμενος ὑπὸ τοῦ φόβου καὶ τῆς ἐντροπῆς, καὶ ἡ στιγμὴ αὕτη μὲ ἀπώλεσεν. Ὁ πατήρ μου, ἀκούσας τὸν θόρυβον, καὶ ἀγαπῶν περισσότερον ἀπὸ τὴν ζωὴν τὰ χρήματα, τὰ ὁποῖα ὠνόμαζε δεύτερον αἷμά του, ἤλθε τρέχοντας ἐκεῖ ὅπου ἤμην· ὅτε δὲ ἠθέλησα νὰ φύγω, εὗρον αὐτὸν ἐνώπιόν μου. Μὲ ἤρπασεν ἀπὸ τὸν λαιμὸν καὶ μὲ ἔσφιγγε μὲ ὅλην τὴν δύναμιν. Ἐν τούτοις, ἡ ὑπηρετρία ἐκραύγαζε : — Βοήθεια δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ ! . . . βοήθεια ! κλέφταις ! κλέφταις !

— Τότε μοῦ ἐφάνη ὅτι ἔβλεπον τρέχοντας ἐκεῖ πάντας τοὺς γείτονας μὲ φῶτα, ὅτι ἤκουον τὰς ἐπιπλήξεις των, τὰς τοῦ πατρός μου, καὶ ἡσθάνην ἀνυπόφορον βάρος εἰς τὴν κεφαλὴν. Ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τῆς ἰδέας ταύτης, ὤθησα δι' ὅλης μου τῆς δυνάμεως τὸν πατέρα μου, ὅστις ἔπεσεν ὑπτίος. Ἡ κλίμαξ ἦτο ὀπισθέν του· ἔπεσε, καὶ ἐγὼ ὀπίσω ἀπὸ αὐτόν. Ἐκεῖνος ἐκτύπησεν ἐπὶ τοῦ λίθου καὶ ἐγὼ ἐπ' αὐτοῦ. Ἠγέρθην, διήλθον πηδήσας ἐπὶ τοῦ στήθους του καὶ ἔφυγον . . . ἔχων τὰς χεῖρας καὶ τὸ πρόσωπον πλήρες αἵματος . . . Ὅστε βλέπετε ποίου εἶδους ὑπῆρξεν ἡ πρὸς τὸν πατέρα ἀγάπη μου ! Εἶναι ἀληθὲς ὅμως ὅτι δὲν ἐπίστευα ὅτι θὰ ἐπῆρχετο καὶ τοιαύτη καταστροφή . . . σὰς ὀρκίζομαι ὅτι δὲν τὸ ἐπίστευα Ὅλοι σεῖς, σύντροφοί μου, θὰ ἐκάμνετε τὸ ἴδιον . . . δὲν εἶναι ἀληθές ; Εἰπέτε μου, διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, δὲν θὰ ἐκάμνετε τὸ ἴδιον ; Ποία ζωὴ, ἡ ποῖον αἰσθημα δύναται, εἰς τὰ ὅμματα τοῦ ληστοῦ, νὰ ἔχῃ τὴν ἀξίαν τοῦ ἀρπαγέντου πράγματος ; ἔπειτα ἐπρόκειτο καὶ περὶ τιμῆς . . . διότι, ἂν ἐνθυμοῦμαι καλῶς, κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην εἶχον τιμὴν.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἤρχισε νὰ γελά· ἀλλ' ὁ γέλως του εἶχε τι τὸ ξεθυμασμένον καὶ ἐξέπνευσεν ἐπὶ τῶν χειλέων του.

Καὶ αὐτοὶ οἱ σύντροφοί του δὲν ἐπευφήμησαν, οὐχὶ διότι, ὡς εἶπον, τὸ λεχθὲν δὲν ἦτο εὐφύες, ἀλλὰ κατ' οὐσίαν διότι

υπερέβαινε κατὰ τὴν μοχθηρίαν πᾶν ὃ, τι πλάσμα ἔχον ἀνθρώπινα σπλάγχνα ἡδύνατο νὰ ἀκούσῃ, χωρὶς νὰ καταληφθῇ ὑπὸ φρίκης. Ὁ Δρεγγότος ἔφερε δις ἡ τρίς τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ μετώπου του, ὡσεὶ θέλων ν' ἀποδιώξῃ τὴν εἰκόνα ἐκείνην, εἶτα ἤρξατο λέγων :

— Καὶ λοιπὸν τώρα, προσκυνητὰ μου, ἀφοῦ ἐπιμένῃς μὴ θέλων νὰ πεισθῇς ὅτι ὁ θάνατός σου εἶναι τι ἀγαθόν, — πράγμα, διὰ τὸ ὁποῖον καὶ μόνον εἶσαι ἀξιὸς θανάτου—ἀς ἴδωμεν, ἂν δύναμαι νὰ σοῦ καταστήσω αὐτὸν ποθεινὸν διὰ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν σκέπτομαι νὰ σὲ φονεύσω. Θέλω λοιπὸν νὰ μάθῃς ὅτι, ἐπειδὴ ἐσπούδασα καὶ ἐγὼ καὶ εἰμαι λογίος νέος, θέλω νὰ σοῦ δώσω ἐπιστημονικὸν θάνατον. . . Θέλω, ὡς λέγουν οἱ γεωργοί, νὰ σὲ καταβολιάσω . . . καταβολιάζειν δὲ παράγεται ἐκ τοῦ καταβάλλειν, ἥτοι φυτεύειν τιθεμένης πρὸς τὰ κάτω τῆς κορυφῆς . . . δηλαδὴ τῆς κεφαλῆς. Οὗτος δέ, ὡς βλέπεις, εἶναι θάνατος πολὺ περίεργος, τὸν ὁποῖον δυσκόλως θὰ ἀπαντήσῃς ἄλλοι, ὅθεν σὲ συμβουλεύω νὰ μὴ χάσῃς τὴν εὐκαιρίαν ὅπως τὸν δοκιμάσῃς . . . ἐκτελεῖται δὲ κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον : κάμνομεν εἰς τὸ ἔδαφος μίαν τρύπαν βαθεῖαν, ὅσον εἶσαι ὕψηλός, καὶ κατὰ περισσότερον . . . Εἶτα σὲ θέτομεν ἐν αὐτῇ, ἔχοντα τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω . . . καὶ χῶμα ἐπάνωθεν, ἕως οὗ γεμίσῃ . . . Πῶς σοῦ φαίνεται ; . . . δὲν εἶναι ἐπιπόνησις ἀληθῶς αὐτοκρατορικὴ ;

— Ναί . . . νὰ τὸν καταβολιάσωμεν . . . νὰ τὸν καταβολιάσωμεν . . . ἐκραύγασαν ὀρούμενοι πάντες οἱ θηριώδεις ἐκεῖνοι καὶ ἤρξαντο νὰ σκάπτωσι τὴν γῆν.

— ὦ! Παναγία Παρθένε, βοήθησόν με ! . . . ἀνέκραξεν ὁ προσκυνητής, ὡσεὶ νεκρὸς ἐκ τοῦ φόβου.

— Ἐντροπή ! . . . εἶπεν ὁ Δρεγγότος . . . τί κάμνεις ἔτσι ; . . . ἐτοιμάσου νὰ ἀποθάνῃς μετὰ προθυμίας . . . καὶ ἀγάλλου ἐπὶ τῇ ιδέᾳ τῆς ἐκδικήσεως . . . διότι καταβολιάζομενος τοιοῦτοτρόπως θὰ βλαστήσῃς . . . καὶ ἀπὸ τοῦ σπόρου τοῦ κατασκόπου θὰ ἀναφυῇ βεβαίως τὸ ξύλον τῆς ἀγχόνης . . . πρέπει δὲ αἱ τελευταὶ αὗται στιγμαὶ σοῦ νὰ κολακεύωνται ὑπὸ τῆς ἐλπίδος ὅτι ἡμέραν τινὰ θὰ ἀποτελέσωμεν καὶ ἡμεῖς καρποὺς τοῦ δένδρου σου.

— Μὴ μὲ φονεύσετε, μεγαλοπρεπέστατε ἱππότες, μὴ μὲ φονεύσετε . . . σὰς ἐξορκίζω εἰς τὸ βάπτισμα, τὸ ὁποῖον ἔχετε, διότι καὶ σεῖς εἰσθε βαπτισμένοι . . . μὴ [μὲ φονεύσετε, νὰ ἔχετε τὴν εὐχὴν τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἁγίων . . . Κρατήσατέ με δι' ὑπηρετήν σας. Εἰξεύρω νὰ μεταχειρίζωμαι τοὺς ἱππούς . . . Θὰ περιποιῶμαι τοὺς ἰδικούς σας . . . καὶ σὰς . . . καὶ θὰ σὰς ὑπηρετῶ πιστῶς. ὦ! ἐλευθερώσατέ με, αὐθέντα, ἀπὸ τὴν ἀγωνίαν ταύτην . . . ὁ θάνατος εἶναι πολὺ φρικώδης πόνος.

Καὶ ἐθρῆναι καὶ ὠλόλυzen.

— Καὶ ποῖος σοὶ εἶπεν ὅτι εἶναι πόνος ; Σὺ δὲν ἀπέθανες ἄλλοτε, πῶς εἰ-

ξεύρεις τοῦτο ; . . . Ἄν σὲ συναντήσω καὶ ἐν τῷ μέλλοντι, εἰμπορῶ νὰ σοῦ πιστεύσω, διότι θὰ ἀποφαινεσαι ἐν γνώσει τοῦ πράγματος . . . ἀλλὰ τώρα δὲν σοῦ πιστεύω.

— ὦ! ναί! εἶναι ἀλγινός . . . δὲν βλέπετε πῶς τρέμω, ἀκούων μόνον τὸ ὄνομά του ; καὶ σεῖς ἀκόμη θὰ ἐτρέμετε, ἂν ἐβλέπετε αὐτὸν πλησιαζόντα . . . Διατί ἔχωμεν τὸ ὀρμέφυτον τοῦτο τῆς ζωῆς, ἂν ὁ θάνατος δὲν ἦτο ἀλγινός ;

Καὶ ἤρχιζε νὰ ὀλολύζῃ αὐτὴς καὶ νὰ παρακαλῇ ἐν ἀπελπισμῷ.

— Μὴ κλαίῃς, ἀδελφέ, καὶ μοῦ προξενεῖς οἰκτον. Δὲν βλέπεις ; Ἀπέθανε καὶ Φρειδερίκος, ὁ ἐνδοξος Αὐτοκράτωρ, ὁ ὁποῖος ἦτο πολὺ μεγαλειότερος ἄνθρωπος ἀπὸ σέ . . . Ἀπέθανε καὶ Ἰννοκέντιος, ὁ σοφὸς πάπας, καὶ ἐγὼ ἀκόμη, ὁ γεννηθεὶς ὑπὸ τοῦ κύρ Τάφου Ἀνδρεούτσιου, ὁ ὁποῖος ἦτο σαράφης ἐν Νεαπολεὶ, καὶ τῆς κυρᾶ Ἐρμελίνας τοῦ Μαστρο Γεντίλη . . . καὶ ἐγὼ ἀκόμη, ὁ ὁποῖος ἐσπούδασα τὸ ἀστικὸν καὶ κανονικὸν δίκαιον ἐν Βονωνίᾳ . . . καὶ ἐγὼ ἀκόμη, ὁ ὥρατος καὶ ἰσχυρὸς νέος, εἰμαι προωρισμένος νὰ ἀποθάνω. Πάντες γεννώμεθα ὑπὸ τοιαύτῃ συνθήκῃ, ἥτις εἶναι ὁ οὐ οὐκ ἄνευ ὁρος τῆς ὑπάρξεώς μας. Ἡ αἰωνιότης παρέσχεν ἡμῖν ἔτη τινὰ ζωῆς . . . μὴ θρῆναι λοιπὸν ἐπὶ τῇ δυστυχίᾳ σου . . . ἡ θρῆναι—καὶ τότε θὰ θρηνήσω καὶ ἐγὼ μετὰ σοῦ—ἐπὶ ταῖς συμφοραῖς τῆς ἀνθρωπότητος . . . Ὁ λάκκος εἶναι ἔτοιμος ;

Ὁ προσκυνητής, ὅστις ἐκ τοῦ συμπαθοῦς ὕφους, τῆς προηγουμένης ὁμιλίας εἶχεν ἀρχίσῃ νὰ ἐνθαρρύνεται, ἔμεινεν ὡς κεραυνόπληκτος ἀκούσας τὸ τέλος . . . καὶ πολλῶ μᾶλλον ὅτε ἤκουσε ἐπαναλαμβανόμενον πανταχόθεν :

— Εἶναι ἔτοιμος . . . εἶναι ἔτοιμος ! . . .

Οἱ λησταὶ ἐρρίφθησαν ἐπ' αὐτοῦ . . . Ὁ δυστυχὴς προσεπάθησε ν' ἀμυνθῇ . . . ἐλάκτιζεν, ἔδακνε . . . τοὺς προσπαθοῦντας νὰ τὸν κρατήσωσι . . . διέφυγε τὰς χεῖρας αὐτῶν πολλάκις . . . τὸ πρόσωπόν του ὑφίστατο φοβεροὺς σπασμούς . . . ὠρύετο ὡς δαιμονισμένος . . . ἔστρεφε περὶ αὐτὸν ἀστραπηδὸν τὰ ἔντρομα βλέμματά του . . . κατέβαλλεν ἀπελπιστικὸς ἀγῶνας . . . ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἐδάμασθη . . . Οἱ λησταὶ ἀνατρέψαντες αὐτὸν—ἐνῷ αἱ κραυγαὶ του, ἂν δὲν ἦσαν ἰσχυρότεροι, ἦσαν ἀγριώτεροι—τὸν ἔφερον παρὰ τὸν λάκκον.

— ὦ Θεομῆτορ, βοήθησόν με, ἔλεγε μετὰ καταπληκτικῆς ταχύτητος. Ἄγιε Γερμανέ, Ἄγιε Ἑρμε, Ἄγιε Φιλιπέλλε τοῦ Ἀργίρο! Ἀγγελοὶ καὶ ἀρχάγγελοι, εὐσπλαγχνισθετὴ τὴν ψυχὴν μου. Ἀγιοὶ μάρτυρες καὶ ὁμολογηταί . . .

— Καλὸν καὶ αὐτό, εἶπε διακόψας αὐτὸν ὁ Δρεγγότος ἂν δὲν ἀποθνήσκῃ πεπεισμένος, ἀποθνήσκει τοῦλάχιστον μετάνοιμένος . . . δὲν ἀκούετε πῶς ψάλλει τὰ τροπάρια τῶν ἁγίων ;

— Εὐφρῆστατον! εὐφρῆστατον! ἀνέκραξαν καγχάζοντες οἱ ἀσεβεῖς ἐκεῖνοι, οἵτινες ἦσαν ἤδη παρὰ τὸ στόμιον τοῦ λάκκου.

Ὁ δυστυχὴς προσκυνητής ἀνθίστατο

ματαίως. Ἦδη εἶχον εἰσαγάγῃ τὴν κεφαλὴν του . . . καὶ πᾶσα ἐλπίς ἐφαίνετο ἀπολεσθεῖσα . . . Αἰφνης ἠκούσθη ἤχος κέρατος, τρίς ἐπαναληφθεὶς. Οἱ λησταὶ ἐντρομοὶ ἀφίσαν αὐτὸν ἐλεύθερον καὶ χωρὶς νὰ φροντίσωσι πλέον περὶ αὐτοῦ, δραξάμενοι τὰ ὄπλα, ἐτάχθησαν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Δρεγγότου, ὅπως ὑποδεχθῶσιν ἔξοχόν τι ὑποκείμενον.

Παρετήρουν δὲ τῇδε κάκεισε, ἀγνοοῦντες πόθεν θὰ ἐνεφανίζετο ὁ ἐρχόμενος, διότι τὸ δάσος ἦτο πυκνότατον καὶ ὁ θορύς τῶν κλάδων ἀπέκρυπτε τὸν ἦχον τῶν βημάτων του.

Ὁ Ρογῆρος εἶδεν αἰφνης ἐξεληθόντα ἐκ τοῦ σκότους ἄνδρα γίγαντος ἔχοντα ἀνάστημα. Οὗτος ἔφερε τὴν αὐτὴν καὶ οἱ ἄλλοι λησταὶ περιβολὴν, εἰς ἣν ὁμως προσετίθετο σιδηροῦς θώραξ, στιλπνότητος, τὸ ἀπὸ τῆς πλευρᾶς του κρεμάμενον κέρας καὶ πτερὸν ἐπὶ τοῦ πύλου.

Ἡ πυρὰ ἔρριπτεν ἐπὶ τοῦ προσώπου του ἐρυθρὸν φῶς, καὶ τὰ ἐξέχοντα χαρακτηριστικά του, αἱ πυκναὶ ὀφρὺς καὶ οἱ αἰματόχροες ὀφθαλμοὶ του ἐδείκνυν ὅτι ἦτο ὑπὸ τὸ κράτος βιαίων παθῶν, ἐνῷ ἡ ἀνωρθωμένη κεφαλὴ του, τὸ εὐρὺ μέτωπον, λήγον εἰς ὀξείας γωνίας κατὰ τοὺς κροτάφους, ὁ μικρὸν τι πρὸς τὰ ἀνω ἀποκλίνων πώγων καὶ τὰ συνεσφιγμένα χεῖλη του ἐδείκνυν ὅτι εἶχεν ἰσχυρὰν καὶ ἀκλόνητον θέλησιν καὶ ὅτι εἶχε γεννηθῇ ὅπως ἀρχῇ. Τὸ πρόσωπόν του, καίπερ αὐστηρόν, οὐδὲν εἶχε τὸ φοβερόν, ἀπεναντίας εἰς τοὺς βλέποντας προσεκτικῶς αὐτὸν ἐνέπνεεν ἐμπιστοσύνην—ὅπερ παρατηρεῖται πάντοτε εἰς τὴν μορφήν ἐκείνων, οἵτινες εἶναι καὶ γενναῖοι καὶ ἰσχυροί. Ἡκολούθουν αὐτὸν τέσσαρες λησταί, ὀδηγοῦντες πληθεὺς ἡμιόνων, αἵτινες, κατὰ τὰ φαινόμενα, ἔφερον τροφίμα. Ὁ ἀρχηγὸς προχωρήσας καὶ παρατηρήσας πάντας τοὺς συντρόφους του, δι' ὕφους ἡγεμονικοῦ, ἀλλ' εὐγενοῦς, εἶπεν αὐτοῖς :

— Χαίρετε.

— Χαῖρε, ἀρχηγέ! ἀπήντησαν οἱ λησταί.

— Ἰδοῦ, ὁ Θεὸς δὲν θέλει τὴν καταστροφὴν τῶν ὑβριζόντων αὐτόν. Κατεκτήσαμεν τροφίμα, τὰ ὁποῖα δύνανται διὰ πολὺν καιρὸν νὰ θεραπεύσωσι τὰς ἀνάγκας μας . . . τὰς ἀνάγκας, αἱ ὁποῖαι ὀπλίζουσι τὴν χεῖρα ἡμῶν κατὰ τῶν ἀδελφῶν μας.

— Κατεκτήσαμεν! ἀνέκραξεν εἰς τῶν συνοδευόντων αὐτὸν τεσσάρων ἐνόπλων κατεκτήσαμεν! . . . ἐμπορούσαμεν, μὰ τὴν ἀλήθειαν, καὶ χωρὶς κόπον νὰ τὰς κατακτήσωμεν . . . ἀλλὰ σεῖς ἐπροτιμήσατε νὰ τὰς ἀγοράσετε, πληρώσαντες μὲ τόσα καλὰ χρυσᾶ νομίσματα τοῦ Φρειδερίκου Β'.

— Καὶ δὲν εἶναι τοῦτο κατάκτησις, Βελτράμε ; . . . Ὁ κόσμος σήμερον κατακτάται περισσότερον διὰ τοῦ χρυσίου ἢ διὰ τοῦ ξίφους τοῦτο δὲ θὰ συμβαίῃ καὶ ἐγὼ δὲν εἰξεύρω διὰ πόσον καιρὸν ἀκόμη.

— Δι' αὐτὸ δὲν εἰξεύρω τί νὰ εἰπῶ, ἀπήντησεν ὁ Βελτράμος. Εἰξεύρω μόνον

ὅτι ἡμπορούσαμεν νὰ ἔχωμεν καὶ τὰ χρήματα.

— Μήπως ἐξωδεύσετε σεις; Σὰς ἐζήτησα τὸ μεριδιόν σας; Ἐπλήρωσα μὲ ἱδικά μου χρήματα. ὦ! ἡ χεὶρ ἡμῶν ἄς μὴ βαρύνῃ ἐπὶ τοῦ δυστυχοῦς... ἄρκεῖ ὅτι καταπιέζουσιν αὐτὸν αἱ περιστάσεις καὶ οἱ ἄνθρωποι... ἄς διδάξωμεν εἰς τὴν κοινωνίαν, ἡ ὁποία μᾶς ἀπέβαλε τὸν κόλπον της, ὅτι εἰμεθα καλλίτεροι ἀπὸ αὐτήν... καὶ ὅτι εἶναι μητροὶὰ φιλοστόργων υἱῶν. Ἀληθῶς, ἡδύναμην ν' ἀρπάσω ἀπὸ τῶν πτωχῶν ἐκεῖνων ὑποτελῶν, τὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα ἔφερον εἰς τὴν ἀγοράν, καὶ νὰ ἀφίσω εἰς αὐτοὺς ἀντὶ τοῦ ἀντιτιμίου τὴν ζημίαν. Ἀλλὰ θὰ ἡδύνασο, Βελτράμε, νὰ φάγῃς ἀπὸ τὰ τρόφιμα ταῦτα, χωρὶς νὰ σκεφθῇς τὰ δάκρυα, τὰ ὁποῖα θὰ προκαλεῖ ὁ σκληροκάριος εἰσπράκτωρ τοῦ βαρόνου, ὅταν ἤθελε πορευθῇ νὰ εἰσπράξῃ τὸν φόρον καὶ οἱ πτωχοὶ ἐκεῖνοι δὲν θὰ ἡδύναντο νὰ πληρώσωσιν ἐξ αἰτίας μας; Ὁχι, ὄχι, ὁ ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ πτωχοῦ ἀρπαζόμενος ἄρτος, οὔτε τὴν ψυχὴν, οὔτε τὸ σῶμα ἀνακουφίζει. Οἱ πτωχοὶ ἐκεῖνοι, ἐπανερχόμενοι τὴν ἐσπέραν ταύτην εἰς τὰς οἰκίας των ἀγαλλόμενοι, θὰ διηγούνταν ὅτι συνήντησαν πέντε ἱππότες καθ' ὁδόν, ὅτι φοβηθέντες ἔφυγον, ἀφίσαντες τὰ πράγματά των, ὅπως σώσωσιν τὴν ζωὴν των, καὶ ὅτι οἱ ἱππότες ἐκεῖνοι ἡδύναντο νὰ λάβωσι τὰ πράγματα ἀκωλύτως, ἀλλὰ προσκαλέσαντες αὐτοὺς τοὺς ἐπλήρωσαν καὶ περισσότερον μάλιστα ἢ ὅσον θὰ ἐλάβανον ἐν τῇ ἀγορᾷ. Καὶ ὅταν προσεύχωνται εἰμαι βέβαιος ὅτι θὰ μᾶς ἐνθυμῶνται, καὶ ὅτι τὰ ὀνόματά μας θὰ ἀναβαίνωσιν εἰς τὸν οὐρανὸν μαζὺ μὲ τὰ ὀνόματα τῶν ἁγίων... ναί, μὲ τὰ ὀνόματα τῶν ἁγίων, καὶ ὁ Θεὸς ἀκούων νὰ ἀναφέρωσιν ἡμᾶς εὐφρόνως οἱ ἐκλεκτοὶ του, θὰ μᾶς παρατηρήσῃ ἐν τῇ εὐσπλαγχνίᾳ του, θὰ ἴδῃ ὅτι εἰμεθα δυστυχεῖς καὶ ἴσως παραλαβὴ ἡμᾶς ἀπὸ τῆς ζωῆς ταύτης, ἡ ὁποία εἶναι δι' ἡμᾶς ἀγωνία καὶ τρόμος διὰ τοὺς ἄλλους. Ὁ Θεὸς εἶναι εὐσπλαγχνός ἐν τοῖς ἔργοις του.

— Ἀμήν! ἐψιθύρισε ὁ Δρεγγόττος.

— Καὶ διατί εἶπες ἀμήν, Δρεγγόττε;... ἠρώτησεν αὐτὸν εἰς τῶν ληστῶν, ὅστις ἴστατο πλησίον του.

— Διότι ἡ διδασχὴ ἐτελείωσε... καί, μὰ τὴν ἀλήθειαν, τὸ τέλος του θὰ ἦναι ἐν σχοινίῳ ἢ εἰς τὴν μέσην ἢ εἰς τὸν λαιμόν.

— Δρεγγόττε; ἐφώνησεν ὁ ἀρχηγός.

Ὁ Δρεγγόττος ἐξῆλθε τῆς γραμμῆς καὶ προσελθὼν αὐθαδῶς εἶπε:

— Παρών, αὐθέντα.

— Δότε μοι τὴν ἐκθεσιν τῆς ἡμέρας.

— Ἀσήμαντα πράγματα, κύρ Γίνε Ἐτρέξαμεν ἐπανειλημμένως καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν, ἀπὸ τοῦ δάσους ἄχρι τοῦ ποταμοῦ, ἀλλ' οὔτε σαρακηνός, οὔτε χριστιανός ἐφάνη. Ἐπανερχόμεθα λοιπὸν πρὸς τὸ ἐσπέρας μὲ τὰς χεῖρας κενάς, ὅτε οἱ κύνες ὁσφραίνόμενοι καὶ ὑλακτοῦντες ὤρμησαν πρὸς τινὰ φραγὴν, ὅπου ἀκολου-

θῆσαντες αὐτοὺς εἶδομεν ὅτι ἐκράτουν διὰ τῶν ὀδόντων ἓνα προσκυνητὴν, κείμενον ἐκτάδην. Ἐσπεύσαμεν νὰ ἐλευθερώσωμεν αὐτόν, διότι ἂν ἐβραδύνωμεν ὀλίγον θὰ τὸν διεμέλιζον καὶ θὰ διενέμοντο τὰ τεμάχια ἐξίσου, ὡς ἀδελφοί.

— Καλῶς ἐπράξατε.

— Τινὲς τῶν συντρόφων ἤθελον νὰ τὸν ἀφίσωμεν ἐλεύθερον· ἀλλ' ἡμεῖς, δυνάμει τῆς ἀπολύτου ἐξουσίας, τὴν ὁποίαν μᾶς ἀνεθέσατε, ἀντέστημεν εἰς πάντας εἰπόντες: ἄς ἴδωμεν, ἂν ὁ ἀγαθὸς προσκυνητὴς φέρῃ μεθ' ἐαυτοῦ ἄγρια λείψανα, ἢ κομβολόγια. Ἀμαρτωλοί, ὡς εἰμεθα, δὲν θὰ τολμήσωμεν βεβαίως νὰ θέσωμεν τὰς χεῖρας ἐπὶ τῶν ἁγίων κοκκάλων... ὡς πρὸς τοῦτο οὐδεὶς διαφωνεῖ... ἀλλ' ἂν ἔχωσι κοσμήματα ἐξ ἀργύρου, χρυσοῦ ἢ πολυτίμων λίθων, θὰ τὰ λάβωμεν, διότι ταῦτα εἶναι ματαιαίτης, καὶ ὡς πρὸς τοῦτο εἰμεθα τιμηταὶ τῶν ἡθῶν. Τότε ἤρχισαμεν νὰ ἐρευνῶμεν ἐπ' αὐτοῦ καί: θαῦμα ἰδέσθαι! οὐδένα ἄγιον εὗρομεν φωλεόντα: ἀλλὰ τὸ βαλάντιον αὐτοῦ πλήρες νομισμάτων χρυσῶν.

— Ὁ ἐνδοξότατε βρόνε, σὰς ἐξορκίζω εἰς τὴν τιμὴν τῆς οἰκογενεῖάς σας καὶ ἔτσι ὁ Θεὸς ν' ἀναπαύσῃ τὰς ψυχὰς τῶν ἀποθαμμένων σας. σώσατέ με ἀπὸ τὸν θηριώδη αὐτόν, ὁ ὁποῖος καὶ κατὰ τοὺς λόγους καὶ κατὰ τὰς πράξεις φαίνεται ὅτι εἶναι ὁ πρωτότοκος υἱὸς τοῦ διαβόλου. Κυττάξετε, ἡτοίμασε τὸν λάκκον διὰ νὰ μὲ καταβολιάσῃ.

Ταῦτα εἶπε, διακόψας τὸν ληστὴν, ὁ προσκυνητὴς, ὅστις ἀκούσας τοὺς γλυκεῖς λόγους τοῦ ἀρχηγοῦ εἶχεν ἐγερθῇ ἐπὶ τῶν γονάτων καὶ οὕτως ἐσύρθη ἄχρι τῶν ποδῶν του. Οἱ λησταί, ἰδόντες αὐτὸν ἐμφανισθέντα τοιουτοτρόπως κάτωχρον, ὥσπερ νεκρὸν ἐκ τοῦ τρόμου, πλήρη βορβόρου καὶ κονιορτοῦ, ἔβαλον ἄγριους καγχασμούς, οὓς ὁμως κατέστειλεν ἀμέσως ἡ αὐστηρὰ ἔκφρασις τῆς μορφῆς τοῦ ἀρχηγοῦ.

— Ἐγερθῆτε, εἶπεν οὗτος. Ὁ ἄνθρωπος δὲν πρέπει νὰ γονυπετῇ ἢ ἐνώπιν μόνον τοῦ Θεοῦ... λύσας δὲ αὐτόν, προσέθετο: Εἶσαι ἐλεύθερος.

Εἶτα, ὥσπερ θέλων ν' ἀποφύγῃ τὰς συνήθεις εὐχαριστίας, πάντοτε ἀνωφελεῖς διὰ τὸν σοφόν, τὸν ἀναγινώσκοντα τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ εὐεργετηθέντος ἐν τῇ ἐκφράσει τοῦ προσώπου, ἐστράφη πρὸς τὸν Δρεγγόττον καὶ ἠρώτησεν:

— Εἶναι ἀληθὴς αὐτὰ τὰ ὁποῖα ἀκούω διὰ σὰς;

— Ναί, αὐθέντα.

— Καὶ διατί ἠθέλετε νὰ πράξετε αὐτό;

— Ἄ! δὲν ἦτο τίποτε. Ἡθέλαμεν νὰ ἴδωμεν ἐν παραδείγματι, πῶς ὁ αὐτοκράτωρ Φρειδερίκος ἔκαμνε νὰ ἀποθνήσκωσιν οἱ σύντροφοί μας, ὅταν ἐπιπτον εἰς τὰς χεῖράς του.

— Παρέβητε ἓνα τῶν νόμων τῆς ἐταιρίας μας καὶ εἰσθε ἀξίος τιμωρίας.

— Καὶ ποῖος ἔκαμνε αὐτοὺς τοὺς νόμους, αὐθέντα;

— Ἡ ἐλευθέρὰ πάντων ἡμῶν θέλησις.

— Ὁποῖος τοὺς ἔκαμνε, -εἰμπορεῖ νὰ τοὺς ξεκάμῃ. Πάντα μεταβάλλονται ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ: θρησκεία, γλῶσσα, ἡθῆ, οὐρανὸς καὶ γῆ, καὶ πρέπει νὰ μένῃ ἀμετάβλητος ὁ κώδικς τῶν ληστῶν, τὸν ὁποῖον ἔκαμαμεν μετὰ τὸ δεῖπνον, μὲ τὸ ποτήρι 'ς τὸ χεῖρι;

— Καὶ ποῖος εἶναι ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος θέλει νὰ τὸν μεταβάλῃ;... ἐκραύγασεν ὁ Γίνος μετὰ τοιαύτης φωνῆς, ὥστε ἐπάγωσε τὸ αἷμα ἐν τῇ καρδίᾳ τῶν συντρόφων του, καὶ στρέφων περὶ ἐαυτὸν βλέμματα, τὰ ὁποῖα ἐξηναγκάσαν νὰ ταπεινωθῶσι πάντα ὅσα συννητήθησαν μετ' αὐτῶν. Ποῖος εἶναι ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος θέλει νὰ τὸν μεταβάλῃ; Ἡ μικρὰ ἡμῶν κοινωνία διαφέρει τῆς μεγάλης, ἡ ὁποία περιλαμβάνει τὴν ἀνθρωπίνην οἰκογένειαν. Ἐνταῦθα οὐδεὶς ὅρος ὑπάρχει, εἰς τὸν ὁποῖον νὰ μὴ ἐσυμφωνήσατε· οὐδεμία ὑπόσχεται, τὴν ὁποίαν νὰ μὴ ἐδώκατε καὶ τὴν τήρησιν τῆς ὁποίας νὰ μὴ ὠρκίσθητε: οὐδεὶς νόμος, τὸν ὁποῖον νὰ μὴ ἐσυζητήσετε πρῶτον διὰ μακρῶν καὶ νὰ μὴ ἐψηφίσετε ὁμοθυμῶς. Σεῖς πάντες ἐγκατελείψετε τὴν μεγάλην κοινωνίαν, διότι ἐμισεῖτε, ἢ προσεβάλλετε τοὺς θεσμούς της· ἀλλὰ συμμαθεῖτε ἄλλης, ἐν τῇ ὁποίᾳ οἱ θεοὶ καὶ οἱ νόμοι δὲν εἶναι ὀλιγώτερον ἀναγκαῖοι· ἀνεὶ νόμων, οὐδεμία τάξις, οὐδεμία διάρκεια ἀμοιβαίας ἀδελφότητος. Οἱ νόμοι, τοὺς ὁποῖους οἱ ἄνθρωποι ἐσυζήτησαν καὶ ὠρκίσθησαν νὰ τηρήσωσι, δὲν πρέπει νὰ μεταβάλλωνται τόσον εὐκόλως, καὶ ποτέ, ἂν τοῦτο ἦτο δυνατόν. Ἄλλως, θὰ ἐσχηματίζετο οἰκτρά γνώμη περὶ τῆς σοφίας τῶν ἀνθρώπων καὶ τῆς αἰωνίας δικαιοσύνης, διότι τὸ εὐμετάβλητον τῶν ἀποφάσεων θὰ ἀπεδείκνυνε ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀγαθὸν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ἢ ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐπιτευχθῇ. Ἄς μένωμεν μακρὰν τῶν ἀνθρώπων, οὕτω σκεπτόμενοι καὶ οὕτω πράττοντες, ὅπως ἡμέραν τινα, ὅτε ἡθέλομεν ἀνακληθῇ μετὰ αὐτῶν, μὴ αἰσχυνώμεθα νὰ ἐγεῖρωμεν τὴν κεφαλὴν λέγοντες: Σεῖς εἰσθε οἱ κακοῦργοι, ὅτε κατεδιώκετε τὴν ἀθρότητα. Οὐδεὶς ὑπάρχει μετὰ αὐτῶν, τοῦ ὁποῖου ἡ καρδία νὰ μὴ πάλῃ εἰς τὰς προσφιλεῖς ἀναμνήσεις τοῦ πατρός, τοῦ υἱοῦ, τοῦ συγγενοῦς, τοῦ φίλου. Οὐδεὶς ὁ ὁποῖος νὰ μὴ ἐνθυμηται στενάζων τὴν πατρικὴν οἰκίαν, τὴν χώραν, ὅπου ἐγεννήθη. Ἰσως οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν δὲν θὰ ἴδωσι τὴν ἡμέραν τῆς συγχωρήσεως· ἀλλ' ἄς μὴ παύσωμεν νὰ ποθῶμεν τὴν ἡμέραν ἐκείνην. Τὸ πᾶν ἐν τῇ δημιουργίᾳ εἶναι νόμος καὶ τάξις ὠρισμένη. Αὐτὸς ὁ παντοδύναμος ὑπόκειται εἰς νόμους, ἀνεὶ τῶν ὁποίων οὔτε ἐκεῖνος, οὔτε ἡμεῖς θὰ ἤμεθα. Ἡ ἀγαθότης, ἡ εὐσπλαγχνία, κτλ. εἶναι αἱ ιδιότητες αὐτοῦ, ὅστις δὲν δύναται ν' ἀπομακρυνθῇ τῆς ὁδοῦ ταύτης, ἣν ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ προώρτισεν ὅτι θὰ διατρέξῃ ἀπ' ἀρχῆς ἔτι τῶν αἰώνων.

[Ἐπεταί συνέχεια].

ΠΑΝ. ΠΑΝΑΣ